

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลมาประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังรายละเอียดที่จะเสนอตามลำดับชั้น ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 470 คน โดยแบ่งเป็น

1. กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ผู้สอนวิธีสอน และอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาพื้นฐาน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ที่ปฏิบัติงานเปิดการศึกษา 2520 ของวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้โดยเป็นไปตามจำนวนที่มีอยู่จริงในแต่ละวิทยาลัยครู รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยกลุ่มนี้ จำนวน 120 คน

2. กลุ่มนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่ออกฝึกสอนแล้วในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2520 ของวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่งในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบแบ่งเป็นพวก (Stratified random sampling) มาร้อยละ 10 ตามวิชาเอก รวมประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยกลุ่มนี้ จำนวน 350 คน

วิทยาลัยครู 6 แห่งในกรุงเทพมหานครที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. วิทยาลัยครูจันทระเกษม
2. วิทยาลัยครูชนบุรี
3. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. วิทยาลัยครูพระนคร
5. วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
6. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นบุคคล 2 กลุ่มในวิทยาลัยครู 6 แห่ง บุคคลแต่ละกลุ่มมีจำนวนมาก ประกอบกับการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติและความคิดเห็นโดยส่วนบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพราะสามารถสอบถามได้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมเนื้อหาได้มากที่สุด ตลอดจนสอบถามได้อย่างทั่วถึงด้วย ในการสร้างแบบสอบถามฉบับจริงนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและค้นคว้าจากตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ตลอดจนขอความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้นมาสองชุด เพื่อใช้ทดลองกับกลุ่มอาจารย์ชุดหนึ่ง และกลุ่มนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษาระดับชั้นสูงชุดหนึ่ง โดยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาและบรรจุเนื้อหาลงในขอบเขตที่กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์จำนวน 20 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง จำนวน 30 คน วิทยาลัยครูนครปฐม โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นที่มีต่อแบบสอบถามนั้นด้วย
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้นเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามฉบับจริง โดยอาศัยข้อคิดที่ได้จากการทดลอง ภายใต้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษา

ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามมีสองชุด สำหรับกลุ่มอาจารย์ชุดหนึ่ง และอีกชุดหนึ่งสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง ในแบบสอบถามแต่ละชุดแบ่งเป็นสามตอนด้วยกันคือ

ตอนที่หนึ่ง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ชุดของอาจารย์ มี 6 ข้อ และชุดของนักศึกษามี 7 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check list)

ตอนที่สอง เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ ทั้งใน
ระยะก่อนออกฝึกสอน ระยะฝึกสอน และระยะหลังฝึกสอน มีทั้งหมด 74 ข้อ ลักษณะของคำถาม
ที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ข้อกระทงความของคำถามในชุด
ของอาจารย์และนักศึกษาเหมือนกันทุกประการ

ตอนที่สาม เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะในการ
จัดประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ ลักษณะของคำถามมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check
list) และแบบปลายเปิด (Open end) แบบสอบถามชุดของอาจารย์มีจำนวน 5 ข้อ
และชุดของนักศึกษามีจำนวน 6 ข้อ

คำถามแบบสอบถามในชุดของอาจารย์รวมทั้งสิ้น 85 ข้อ ส่วนในชุดของนักศึกษามี
ทั้งสิ้น 87 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูที่อยู่ในเขตของการวิจัยด้วยตนเอง พร้อม
ทั้งหนังสือแนะนำตัวจากหัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ
มหาวิทยาลัย ถึงอธิการวิทยาลัยครูแต่ละแห่งในกรุงเทพมหานคร ขอร้องอาจารย์บางท่านในวิทยา
ลัยครูเป็นตัวแทนช่วยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม พร้อมกับนัดวันที่จะไปรับแบบสอบถามคืน
จากตัวแทนด้วยตนเอง

หลังจากแจกจ่ายแบบสอบถามไปประมาณสองสัปดาห์ ก็ได้รับคืนตามรายละเอียด
ดังนี้

1. จำนวนแบบสอบถามที่นำส่งทั้งสิ้น 470 ฉบับ ได้รับคืน 408 ฉบับ คิดเป็นร้อย
ละ 86.81 ในจำนวนที่ได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์เสีย 12 ฉบับ ผู้วิจัยจึงคัดออก
เหลือแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพียง 396 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.26 ของ
ของจำนวนที่นำส่งทั้งหมด

2. แบบสอบถามที่นำส่งอาจารย์ จำนวน 120 ฉบับ รับคืนมาใช้ในการวิจัย 96
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.00

3. แบบสอบถามที่นำส่งนักศึกษาทั้งสิ้น 350 ฉบับ รับผิดชอบมาใช้ในการวิจัย 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ได้จำนวน 396 ฉบับ มาวิเคราะห์ตามลักษณะของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check list) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ก. แง่หาความถี่ของแต่ละตัวเลือกในข้อคำถาม

ข. หาคาร้อยละ (Percent)

ค. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติรวม 74 ข้อ ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ก. แง่หาความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยกำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนของข้อคำถาม ดังนี้

จัดให้มากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 4

จัดให้มาก ให้คะแนนเท่ากับ 3

จัดให้น้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2

ไม่ได้จัดให้เลย ให้คะแนนเท่ากับ 1

ข. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

- 3.51 - 4.00 หมายความว่า จดใจให้มากที่สุด
 2.51 - 3.50 หมายความว่า จดใจให้มาก
 1.51 - 2.50 หมายความว่า จดใจให้น้อย
 1.00 - 1.50 หมายความว่า ไม่ได้จดใจให้เลย
- ค. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ
 ง. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. แบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open end) เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- ก. นำมาประมวลจัดเป็นกลุ่มและจัดอันดับความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะ
 ข. หาค่าร้อยละ (Percent)
 ค. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percent)
2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากสูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum f X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

f = ความถี่ของคะแนน

X = ค่าของนำหนักคำตอบ เป็น 4, 3, 2 และ 1

$\sum f X$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: มหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 41-42.

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร¹

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

$$S.D. = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum fx^2 = \text{ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ กับกำลังสองของคะแนน}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ กับคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

การสร้างโปรแกรม

1. ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งหมด จะได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างโปรแกรม ประสิทธิภาพวิชาชีพครูทั้งระยะก่อนออกฝึกสอน ระหว่างฝึกสอน และหลังฝึกสอน เสนอแก่สถาบันฝึกหัดครู
2. นำโปรแกรมประสิทธิภาพวิชาชีพครูที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางประสิทธิภาพวิชาชีพครูจำนวน 10 คน ตรวจสอบประเมินคุณภาพและขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งกล่าว มาปรับปรุงโปรแกรมประสิทธิภาพวิชาชีพครูที่สร้างขึ้นนั้น